

γραμμή

γραμμή, η, ουσ. [<αρχ. γραμμή <γράφω], η γραμμή. **1.** το όριο: «η ιδιοκτησία σου φτάνει μέχρι αυτή τη γραμμή». **2.** η εξωτερική εμφάνιση, το παρουσιαστικό, η μορφή, το περίγραμμα ανθρώπινου σώματος ή πράγματος: «αυτή η γυναίκα έχει ωραία γραμμή || αυτό τ' αυτοκίνητο έχει ωραία γραμμή». (Τραγούδι: *είσαι παιδί μου πειρασμός, σεισμός, α για, για, για, για, στόμα, χαμόγελο, κορμί, γραμμή, α για, για, για για*). Συνών. *κοψιά (2) / σουλούπι*. **3.** σειρά ανθρώπων που βρίσκονται ο ένας πίσω από τον άλλον για τον ίδιο σκοπό: «πήγα να βγάλω εισιτήρια για τον αγώνα, αλλά έφυγα, γιατί υπήρχε μια γραμμή εκατό μέτρα». **4.** (για μεταφορικά μέσα) συγκεκριμένο δρομολόγιο που γίνεται πάνε έλα: «αυτή η γραμμή του αστικού μέχρι πού πάει;»· βλ. και φρ. *της γραμμής*. **5α.** ως επιρρ., ίσια, κατευθείαν, χωρίς παρεκκλίσεις: «απ' τη δουλειά πήγε γραμμή στο σπίτι». (Λαϊκό τραγούδι: *μ' ένα μικρό βαρκάκι γραμμή για το νησάκι κι ούτε γάτα ούτε ζημιά*). **β.** διαδοχικά, στη σειρά: «στην προκουαία, υπάρχουν γραμμή τα ουζερί του νησιού». **6α.** (στη γλώσσα των ναρκωτικών) μονάδα βάρους των ναρκωτικών, που χαρακτηρίζει και μια δόση, το γραμμάριο: «με το κυνήγι της αστυνομίας που γίνεται τον τελευταίο καιρό, δεν μπορείς να βρεις ούτε γραμμή στην πιάτσα». **β.** ναρκωτικό απλωμένο σε λεπτή γραμμή, για να το ρουφήξει ο χρήστης από τη μύτη: «άπλωσε τη γραμμή πάνω στο καθρεφτάκι του κι μ' ένα γιουφ την πήρε με μια ρουφηξιά απ' τη μύτη του». **7.** ως επιφών. **γραμμή!** (στη ναυτική ορολογία) εντολή για σταθερή πορεία. (Ακολουθούν 70 φρ.)·

- *άγωνα γραμμή*, ακτοπολική γραμμή που δεν αποφέρει κέρδος, γιατί δεν έχει μεγάλη επιβατική κίνηση επειδή συνδέει κάποιο κέντρο με μικρά και απομακρυσμένα νησιά και επιχορηγείται από το κράτος: «τα νησιά της άγωνα γραμμής δεν έχουν αναπτυγμένο τουρισμό». (Λαϊκό τραγούδι: *αγάπη χάθηκες νωρίς, σαν πλοίο άγωνα γραμμής*)·

- *ακολουθώ τη γραμμή μου*, βλ. φρ. *έχω τη γραμμή μου*·

- *άναψαν οι γραμμές*, βλ. φρ. *άναψαν τα τηλέφωνα*, λ. *τηλέφωνο*·

- *ανοίγω γραμμή*, βλ. φρ. *πιάνω γραμμή*·

- *ανοιχτή γραμμή (ενν. τηλεφωνική)*, ελεύθερη και άμεση τηλεφωνική επικοινωνία μεταξύ δυο ανθρώπων: «οι πρωθυπουργοί των δυο κρατών έχουν ανοιχτή γραμμή μεταξύ τους»·

- *αφήνω τη γραμμή*, βλ. φρ. *βγαίνω απ' τη γραμμή*·

- *αφήνω τη γραμμή μου*, βλ. φρ. *βγαίνω απ' τη γραμμή μου*·

- *βάζω γραμμή*, **α.** κατευθύνομαι: «μόλις τέλειωσα τη δουλειά μου, έβαλα γραμμή για το γνωστό μας στέκι». **β.** επιδιώκω συστηματικά να πετύχω κάτι: «έβαλε γραμμή για βουλευτής κι άρχισε τις περιοδείες του σ' όλο το νομό || έβαλε γραμμή να πάρει το πτυχίο του και ξημεροβραδιάζεται στο διάβασμα»·

- *βάζω κάποια γραμμή ή βάζω σε κάποια γραμμή*, βλ. φρ. *βάζω μια γραμμή*·

- *βάζω μια γραμμή ή βάζω σε μια γραμμή*, **α.** νοικοκυρεύω, συγυρίζω, ιδίως έναν κλειστό χώρο: «επιτέλους, μπόρεσα κι έβαλα σε μια γραμμή το υπόγειο». (Λαϊκό τραγούδι: *βάλε μια γραμμή στην άστατη καρδιά σου*). **β.** τακτοποιώ διάφορες εκκρεμότητες, τις βάζω σε μια σειρά, σε μια τάξη: «απ' τη μέρα που έβαλα τις υποθέσεις μου σε μια γραμμή, είμαι πιο ήρεμος». Συνών. *βάζω μια αράδα ή βάζω σε μια αράδα / βάζω μια σειρά ή βάζω σε μια σειρά / βάζω μια τάξη ή βάζω σε μια τάξη / βάζω σε μια σειρά και τάξη*·

- *βάζω στη γραμμή (κάποιους ή κάτι)*, βάζω, τοποθετώ κάποιους τον έναν πίσω από τον άλλον: «ο αξιωματικός έβαλε στη γραμμή τους στρατιώτες και τους οδήγησε στο πεδίο βολής || έβαλε στη γραμμή τα κιβώτια για να μπορέσει να τα μετρήσει ευκολότερα». Συνών. *βάζω στην αράδα (κάποιους ή κάτι) / βάζω στη σειρά (κάποιους ή κάτι) / βάζω σε τάξη (κάποιους ή κάτι ή βάζω τάξη (σε κάποιους ή κάτι)*·

- *βγάζω γραμμή*, βλ. λ. *πιάνω γραμμή*·

- *βγαίνω απ' τη γραμμή*, βγαίνω από μια σειρά ανθρώπων που στέκονται ο ένας πίσω από τον άλλον για τον ίδιο σκοπό με μένα : «κάποια στιγμή βγήκα απ' τη γραμμή για ν' αγοράσω τσιγάρα απ' το περίπτερο κι όταν επέστρεψα, δε μ' άφηναν να ξαναπάρω τη θέση μου». Συνών. *βγαίνω απ' την αράδα / βγαίνω απ' τη σειρά*.
- *βγαίνω απ' τη γραμμή μου*, βγαίνω από τον μέχρι τώρα οργανωμένο ρυθμό της ζωής μου, αποδιοργανώνομαι: «τον τελευταίο καιρό το 'ριξα στα γλέντια, γι' αυτό βγήκα λίγο απ' τη γραμμή μου». Συνών. *βγαίνω απ' την αράδα μου / βγαίνω απ' τη σειρά μου / βγαίνω απ' την τάξη μου*. βλ. και φρ. *βγαίνω απ' τη γραμμή*.
- *βρίσκομαι στην πρώτη γραμμή*, πρωτοστατώ δυναμικά σε διάφορους κοινωνικούς, πνευματικούς ή πολιτικούς αγώνες: «απ' τα νεανικά μου χρόνια βρίσκομαι στην πρώτη γραμμή, αγωνιζόμενος για μια καλύτερη κοινωνία». βλ. και φρ. *πολεμώ στην πρώτη γραμμή*.
- *γραμμή πλεύσεως*, προδιαγεγραμμένο σχέδιο, σύμφωνα με το οποίο θα ενεργήσει κάποιος: «σύμφωνα με τα δεδομένα, πρέπει ν' ακολουθήσουμε τη γραμμή πλεύσεως που ήδη σας έχω προτείνει». Από τη ναυτική ορολογία.
- *γραμμή πυρός*, πολεμικό μέτωπο, όπου διεξάγονται εχθροπραξίες: «στη γραμμή πυρός μάχονται επίλεκτες μονάδες».
- *δεν έχει γραμμή*, δεν έχει οργάνωση, σύστημα, τάξη στη δουλειά του και γενικά στη ζωή του: «πώς να πάει μπροστά ο άνθρωπος, αφού δεν έχει γραμμή στη δουλειά του!». Συνών. *δεν έχει αράδα / δεν έχει σειρά / δεν έχει τάξη*.
- *δεν προσέχει τη γραμμή της (του)*, δεν ενδιαφέρεται αν είναι λεπτή (λεπτός) ή παχιά (παχύς): «όσες φορές επιχείρησε να κάνει δίαιτα, δεν τα κατάφερε, κι έτσι, το πήρε απόφαση και δεν προσέχει πια τη γραμμή της».
- *διακεκομμένη γραμμή*, οδική σήμανση στη μέση του καταστρώματος του δρόμου που, εκτός του ότι οριοθετεί τα δυο αντίθετα ρεύματα κυκλοφορίας των τροχοφόρων, επιτρέπει και την προσπέραση: «όπου υπάρχει απόλυτη ορατότητα στην εθνική οδό, υπάρχει και διακεκομμένη γραμμή».
- *δίνω γραμμή*, **α.** υποδεικνύω τον τρόπο ενέργειας σε κάποιον ή κάποιους: «η κεντρική επιτροπή του κόμματος έδωσε γραμμή στους συνδικαλιστές για νέες απεργιακές κινητοποιήσεις». **β.** (για τηλεφωνήτριες ή τηλεφωνητές τηλεφωνικών κέντρων) συνδέω τηλεφωνικά κάποιον με άλλον: «επειδή δεν μπορούσα να πιάσω γραμμή απ' το δωμάτιο του ξενοδοχείου, ζήτησα να μου δώσουν γραμμή απ' το τηλεφωνικό κέντρο».
- *διπλή γραμμή ή διπλές γραμμές*, οδική σήμανση στη μέση του καταστρώματος του δρόμου που, εκτός του ότι οριοθετεί τα δυο αντίθετα ρεύματα κυκλοφορίας των τροχοφόρων, απαγορεύει και την προσπέραση ή οδική σήμανση σε στροφή δρόμου μέσα σε κατοικημένη περιοχή που απαγορεύει τη στάση: «επειδή η εθνική οδός στα Τέμπη είναι πολύ στενή, έχει σ' όλο το μήκος της διπλή γραμμή». (Λαϊκό τραγούδι: *θα κάνω στάση σε μια **διπλή γραμμή** του δρόμου, πόσο κοστίζει μια παράβαση του νόμου*).
- *είναι πιασμένη η γραμμή*, βλ. φρ. *μιλάει η γραμμή*.
- *είναι φορτωμένες οι γραμμές*, υπάρχει έντονη τηλεφωνική επικοινωνία πολλών ταυτοχρόνως ανθρώπων μεταξύ τους, πράγμα που δυσκολεύει κάποιον να επικοινωνήσει με αυτόν που θέλει: «προσπαθώ ώρες να τον πιάσω, αλλά δεν μπορώ, γιατί είναι φορτωμένες οι γραμμές».
- *είναι φορτωμένη η γραμμή*, βλ. συνηθέστ. *μιλάει η γραμμή*.
- *έκλεισε η γραμμή*, βλ. φρ. *έπεσε η γραμμή*.
- *έπεσε γραμμή*, έχει υποδειχθεί ο τρόπος ενέργειας σε κάποιον ή κάποιους, ιδίως από πολιτικό κόμμα: «έπεσε γραμμή απ' το κόμμα στους συνδικαλιστές για νέες απεργιακές κινητοποιήσεις».
- *έπεσε η γραμμή*, διακόπηκε η τηλεφωνική επικοινωνία με κάποιον λόγω στιγμιαίου προβλήματος του τηλεπικοινωνιακού δικτύου: «εκεί που μιλούσαμε, ξαφνικά έπεσε η γραμμή».

- *έπιασα γραμμή*, πέτυχα να συνδεθώ τηλεφωνικά με κάποιον: «μόλις έπιασα γραμμή, του ανακοίνωσα την απόφασή μου ν' αποσύρω την υποψηφιότητά μου για την προεδρία του συλλόγου μας»·
- *έρχομαι γραμμή*, πηγαίνω εκεί που με καλούν ή επιστρέφω στον προορισμό μου κατευθείαν, χωρίς παρεκκλίσεις: «μόλις με καλέσατε, ήρθα γραμμή || μόλις τέλειωσα τη δουλειά μου, ήρθα γραμμή στο σπίτι»·
- *έχασα τη γραμμή μου*, πάχυνα: «τον τελευταίο καιρό τρώω πολύ κι έχασα τη γραμμή μου»·
- *έχει τη γραμμή του*, είναι οικονομικά τακτοποιημένος, έχει αξιόλογο κοινωνικό κύκλο, είναι νοικοκυρεμένος: «δεν ζήτησε ποτέ του δανεικά λεφτά από κανέναν, γιατί έχει τη γραμμή του ο άνθρωπος!». Συνών. *έχει την αράδα του / έχει τη σειρά του*·
- *έχω τη γραμμή μου*, ενεργώ πάνω σε προδιαγεγραμμένο σχέδιο, ακολουθώ το πρόγραμμά μου: «δε μ' ενδιαφέρει τι κάνουν οι άλλοι, εγώ έχω τη γραμμή μου»·
- *η γραμμή μετώπου*, το στρατιωτικό μέτωπο: «όλοι οι μάχιμοι άντρες βρίσκονται στη γραμμή μετώπου»·
- *η γραμμή της ζωής*, (στη χειρομαντεία) σημάδι στο δέρμα της παλάμης σε μορφή γραμμής, που ανάλογα με το μήκος ή το πάχος της υποδηλώνει τη διάρκεια της ζωής του ατόμου: «η γραμμή της ζωής σου δείχνει πως θα ζήσεις πάνω από εκατό χρόνια!»·
- *η γραμμή της καρδιάς*, (στη χειρομαντεία) σημάδι στο δέρμα της παλάμης σε μορφή γραμμής, που ανάλογα με την κατεύθυνση και το σχήμα που δίνει, χαρακτηρίζει τη συναισθηματική ζωή του ατόμου: «η γραμμή της καρδιάς σου, δείχνει άστατη ερωτική ζωή»·
- *η πρώτη γραμμή*, **α.** τα σύνορα κράτους και οι μάχιμοι άντρες που υπηρετούν εκεί: «πήρε μετάθεση για την πρώτη γραμμή || η πρώτη γραμμή έχει υψηλό φρόνημα». (Λαϊκό τραγούδι: *η δοξασμένη Ελλάδα μας με κάλεσε κοντά της, εκεί στην πρώτη τη γραμμή με όλα τα παιδιά της*)· βλ. και φρ. *γραμμή πυρός*. **β.** η περιοχή σπουδαίων, πολύ σημαντικών ιδίως γεγονότων: «οι δημοσιογράφοι ήταν στην πρώτη γραμμή για την ενημέρωση του κόσμου σχετικά με το φονικό τσουνάμι τα Χριστούγεννα του 2004 || από μικρό παιδί ήταν στην πρώτη γραμμή των δημοκρατικών αγώνων»·
- *θερμή γραμμή*, βλ. φρ. *κόκκινη γραμμή*·
- *κίτρινη γραμμή*, οδική σήμανση εντός των κατοικημένων περιοχών, δίπλα στα ρείθρα των πεζοδρομίων, που απαγορεύει εντελώς τη στάθμευση κάθε τροχοφόρου: «ακριβώς πάνω στη στροφή υπήρχε κίτρινη γραμμή, για να μπορούν να στρίβουν με άνεση τα λεωφορεία»·
- *κόκκινη γραμμή*, βλ. συνηθέστ. *κόκκινο τηλέφωνο*, λ. *τηλέφωνο*·
- *κόπηκε η γραμμή*, βλ. φρ. *έπεσε η γραμμή*·
- *κρατώ σκληρή γραμμή*, βλ. φρ. *κρατώ σκληρή στάση*, λ. *στάση*·
- *κρατώ τη γραμμή μου*, ενεργώ σύμφωνα με το σχέδιο που είχα προδιαγράψει: «εσείς δεν ξέρω τι θα κάνετε, πάντως εγώ, για να τελειώσω τη δουλειά, θα κρατήσω τη γραμμή μου»· βλ. και φρ. *προσέχω τη γραμμή μου*·
- *μεθοριακή γραμμή*, η μεθόριος, τα σύνορα ενός κράτους: «κάθε στρατεύσιμος, αν δεν είναι γιος βουλευτή ή υπουργού, είναι υποχρεωμένος να υπηρετήσει εννιά μήνες απ' τη θητεία του στη μεθοριακή γραμμή»·
- *μιλάει η γραμμή*, είναι κατειλημμένο το τηλεπικοινωνιακό δίκτυο: «προσπαθώ απ' το πρωί να επικοινωνήσω τηλεφωνικά μαζί του, αλλά συνέχεια μιλάει η γραμμή»·
- *μπαίνω σε κάποια γραμμή*, βλ. φρ. *μπαίνω σε μια γραμμή*·

- *μπαίνω σε μια γραμμή*, **α.** τακτοποιώ, διευθετώ, νοικοκυρεύω τη ζωή μου, την εργασία μου: «μόλις μπω σε μια αράδα, θα πάω ένα ταξιδάκι». **β.** αρχίζω να ζω ήρεμη ζωή: «ήταν άνθρωπος γλεντζές και ξενούχτης, αλλά απ' τη μέρα που παντρεύτηκε, μπήκε σε μια γραμμή». Συνών. *μπαίνω σε μια αράδα / μπαίνω σε μια σειρά / μπαίνω σε μια τάξη / μπαίνω σε μια σειρά και τάξη*.

- *μπαίνω στη γραμμή*, μπαίνω πίσω από αυτούς που στέκονται ο ένας πίσω από τον άλλον και περιμένουν για τον ίδιο σκοπό με μένα: «μπήκα στη γραμμή για να βγάλω εισιτήριο». Συνών. *μπαίνω στην αράδα / μπαίνω στη σειρά*.

- *μπήκε στη γραμμή (κάποιος)*, ενώ συνομιλούσα με κάποιον στο τηλέφωνο, συνδέθηκε και κάποιος άλλος στην ίδια τηλεφωνική γραμμή: «κι εκεί που μιλούσαμε για τα χθεσινά γεγονότα, ξαφνικά μπήκε στη γραμμή κάποιος, που ακούστηκε να βρίζει τη γυναίκα του».

- *ξεφεύγω απ' τη γραμμή μου*, βλ. φρ. *βγαίνω απ' τη γραμμή μου*.

- *παίρνω γραμμή*, **α.** πηγαίνω, επισκέπτομαι στη σειρά, διαδοχικά διάφορους ανθρώπους, διάφορους χώρους ή σημεία, διάφορα στέκια: «κάθε φορά που έχω οικονομικό πρόβλημα, παίρνω γραμμή τους φίλους μου για να με βοηθήσουν || κάθε βράδυ παίρνω γραμμή τα μπαράκια και τα κοπανάω». Συνών. *παίρνω αράδα / παίρνω στη σειρά*. **β.** ενεργώ σύμφωνα με τον τρόπο που μου υποδεικνύει κάποιος ή κάποιοι, ιδίως πολιτικό κόμμα: «αυτός δεν κάνει τίποτα, αν δεν πάρει πρώτα γραμμή απ' το κόμμα του». **γ.** αντιλαμβάνομαι, παίρνω είδηση: «ευτυχώς που πήρα γραμμή πως ήθελαν να με μπλέξουν σε μια ύποπτη δουλειά, και την κοπάνησα».

- *πάω γραμμή*, κατευθύνομαι χωρίς παρεκκλίσεις προς ένα μέρος, προς ένα σημείο: «κάθε βράδυ που χωρίζουμε με την παρέα, πάω γραμμή στο σπίτι μου». (Λαϊκό τραγούδι: και *γραμμή στο Μπόστον πάω* γιατί πολύ τ' αγαπάω, βρίσκω όλο μερακλήδες ομορφάντρες ζειμπεκλήδες).

- *περνώ γραμμή*, επιβάλλω συγκεκριμένο τρόπο ενέργειας σε κάποιον ή κάποιους, ιδίως ως πολιτικό κόμμα: «η αντιπολίτευση δεν μπορεί να περάσει γραμμή στην κυβέρνηση σχετικά με το συνταξιοδοτικό».

- *περνώ τη γραμμή μου*, επιβάλλω το δικό μου συγκεκριμένο τρόπο ενέργειας σε κάποιον ή σε κάποιους, ιδίως ως πολιτικό κόμμα: «η αντιπολίτευση δεν μπόρεσε να περάσει τη γραμμή της στην κυβέρνηση για το συνταξιοδοτικό».

- *πιάνω γραμμή*, συνδέομαι τηλεφωνικώς με κάποιον: «μόλις κατάφερα να πιάσω γραμμή, του διαβίβασα όλα τα καθέκαστα».

- *πολεμώ στην πρώτη γραμμή*, πολεμώ εκεί όπου διεξάγονται γενικευμένες εχθροπραξίες, πολεμώ στο μέτωπο: «στο αλβανικό μέτωπο ο πατέρας μου πολέμησε στην πρώτη γραμμή» βλ. και φρ. *βρίσκομαι στην πρώτη γραμμή*.

- *προσέχω τη γραμμή μου*, κάνω δίαιτα για να διατηρώ τη σιλουέτα μου: «απ' τη μέρα που άρχισα να προσέχω τη γραμμή μου, νιώθω γενικά άλλος άνθρωπος».

- *πρώτης γραμμής*, βλ. φρ. *πρώτης τάξεως*, λ. *τάξη*. (Λαϊκό τραγούδι: *κιθάρες και μπουζούκια βιολιά πρώτης γραμμής κι ο Παπαϊωάννου στην πόρτα για νταής*).

- *σε γενικές γραμμές*, συνοπτικά, περιληπτικά: «πες μας σε γενικές γραμμές πώς έγινε το περιστατικό».

- *σε χοντρές γραμμές*, χοντρικά, σε γενικές γραμμές: «σε χοντρές γραμμές κάπως έτσι έγιναν τα πράγματα».

- *στέκομαι στη γραμμή*, παίρνω θέση πίσω από αυτούς που στέκονται ο ένας πίσω από τον άλλον και περιμένουν για τον ίδιο σκοπό με μένα: «στεκόμουν στη γραμμή μισή ώρα, μέχρι να φτάσω κι εγώ στα εκδοτήρια των εισιτηρίων». Συνών. *στέκομαι στην αράδα / στέκομαι στη σειρά*.

- *της γραμμής*, (για μεταφορικά μέσα) που εκτελεί πήγαινε έλα ένα συγκεκριμένο και προκαθορισμένο δρομολόγιο: «πήρε το πλοίο της γραμμής και πήγε στο νησί του». (Λαϊκό τραγούδι: *θα 'ταν δώδεκα του Μάρτη*,

μεσημέρι Κυριακής, τότε που 'φυγες στρατιώτης μ' ένα τραίνο της γραμμής».

- τον βγάζω απ' τη γραμμή του, τον υποχρεώνω να ενεργεί διαφορετικά από ό,τι είχε προγραμματίσει, τον αποδιοργανώνω: «η δουλειά του πήγαινε μια χαρά, μέχρι που ήρθε ο άλλος και τον έβγαλε απ' τη γραμμή του». Συνών. τον βγάζω απ' την αράδα του / τον βγάζω απ' τη σειρά του·

- του δίνω τη γραμμή, βλ. φρ. του περνώ τη γραμμή·

- του περνώ τη γραμμή, τον συνδέω τηλεφωνικά στο χώρο που μου υποδεικνύει: «επειδή δεν ήθελε ν' ακούσει κανείς τη συνομιλία του με τη γυναίκα του, ζήτησε απ' την τηλεφωνήτριά του να του περάσει τη γραμμή στο ιδιαίτερό του γραφείο»·

- του πήρα τη γραμμή, τον υποσκέλισα και στάθηκα πριν από αυτόν στη σειρά: «πετάχτηκε μέχρι το περίπτερο να πάρει τσιγάρα κι έτσι του πήρα τη γραμμή». Συνών. του πήρα την αράδα / του πήρα τη σειρά·

- του 'φαγα τη γραμμή, τον υποσκέλισα με πονηριά και στάθηκα πριν από αυτόν στη σειρά: «έπιασε κουβέντα μ' έναν γνωστό του κι εγώ βρήκα την ευκαιρία και του 'φαγα τη γραμμή». Συνών. του 'φαγα την αράδα / του 'φαγα τη σειρά·

- τους βάζω σε κάποια γραμμή, βλ. φρ. τους βάζω σε μια γραμμή·

- τους βάζω σε μια γραμμή, οργανώνω μια ομάδα ανθρώπων έτσι ώστε να δουλεύουν πιο αποδοτικά, να παράγουν περισσότερο έργο: «στο εργοστάσιο επικρατούσε χάος, αλλά ο καινούριος διευθυντής τους έβαλε όλους σε μια γραμμή». Συνών. τους βάζω σε μια αράδα / τους βάζω σε μια σειρά / τους βάζω σε μια τάξη / τους βάζω σε μια σειρά και τάξη·

- τραβώ γραμμή, **α.** κατευθύνομαι χωρίς παρεκκλίσεις προς ένα μέρος: «απ' το καφενείο τράβηξε γραμμή για το σπίτι του». (Λαϊκό τραγούδι: *όσα βγάζω μου τα παίρνεις, βρε τσαχπίνα, και τραβάς γραμμή να παίξεις στα καζίνα*). **β.** διαχωρίζω τη θέση μου από μια κοινή ενέργεια ή από την ενέργεια κάποιου: «επειδή δε συμφωνώ μαζί σας, εγώ τραβώ γραμμή κι εσείς κάν' τε ό,τι θέλετε». **γ.** διαγράφω τις ενέργειες κάποιου, ιδίως τις κακές ή τις παράνομες: «επειδή καταλαβαίνω πως θέλεις να επανορθώσεις, τραβώ γραμμή σ' όλες τις βλακειές σου και σου δίνω από δω και πέρα νέα ευκαιρία». **δ.** (για ηλεκτρολόγους) επεκτείνω το ηλεκτρικό δίκτυο σε ένα χώρο: «ζήτησα απ' τον ηλεκτρολόγο, να τραβήξει μια γραμμή απ' το σαλόνι στο μπαλκόνι»·

- φεύγω απ' τη γραμμή, βλ. φρ. βγαίνω απ' τη γραμμή·

- φεύγω απ' τη γραμμή μου, βλ. συνηθέστ. βγαίνω απ' τη γραμμή μου·

- χάνω τη γραμμή μου, **α.** βγαίνω από μια σειρά ανθρώπων που στέκονται ο ένας πίσω από τον άλλον για τον ίδιο σκοπό με μένα και δεν μπορώ να επανακτήσω την ίδια θέση που είχα και προηγουμένως: «πετάχτηκα μέχρι την τουαλέτα κι έχασα τη γραμμή μου». **β.** χάνω τον μέχρι τώρα οργανωμένο ρυθμό της ζωής μου, της εργασίας μου, αποδιοργανώνομαι: «έμπλεξα με κάτι παλιόφιλους στα γλέντια και τα ξενύχτια κι έχασα τη γραμμή μου». Συνών. χάνω την αράδα μου / χάνω τη σειρά μου. **γ.** παχαίνω: «τον τελευταίο καιρό το 'ριξα στο φαγητό κι έχασα τη γραμμή μου»·